

Merítsünk a bartóki tiszta forrásból!

Válasz Száraz Miklós György Bal, jobb, bal, jobb, bal, jobb című cikkére

A bartóki tiszta forrás mély és alapos. A most hazudott kulturális sokszínűségtől igen távol áll. Az idők során megtanultuk, hogy egy beteg embernek is óvatosan kell adagolni a gyógyszereit, nem beszélve a magyar társadalomról, amelyet csaknem gyógyíthatatlan állapotba löktek az idegen diktatúrák. A gazdasági fellendülés nem elég erős a nemzeti kultúra világos értékrendjének tudatos felvállalása nélkül.

A „szocializmusban” nőtem fel, és még most is vergődök annak borzalmas átkaitól: lássuk be, hogy a magyar társadalomtól, annak finom szerkezetétől, rendjétől egy teljesen idegen, a totális pusztításig elmenő, győztesnek kikiáltott terrorhatalmi rendszer tobzódásáról volt szó.

Olyan volt, mint egy vérzéses láz. Az elején még kissé tiltakozott a kiszemelt beteg, 1948-as kék cédulás választások, majd a teste kezdett látványosan fekete kelésekkel tele lenni: megfélemlítések, deportálások, koncepciós perek, népbírói kivégzések, köztörvényes gyilkosságok, mint boldog Brenner János agyonverése, sorolhatnánk hosszasan.

Majd egy idő múlva dőlt belőle a vér (1956; 2006)! Végül beletörődött, és igazodott a halálos, idegen vírushoz. A vegetáláshoz ez elég, a túléléshez nem. 1957. május elseje, kihajtott tömegek „ünneplése”.

Egy társadalom szerencsére mégsem egy emberi lény, hanem nagyon sok, egymást követő biológiai láncolat összessége, így feltámasztható tetszhalott állapotából. De igyekezni kell, mert a mi évezredes kultúránk éppen most kapja a végső rohamot! Mert csak ez maradt.

Nagyon nem mindegy, hogy a vadliberális könnyebbik út kényelmes sztrádáját adjuk az utánunk jövők alá, ami a teljes pusztulást okozza, vagy a maradandó, nemzeti immunrendszerünk, kultúránk gyöngyszemeivel ismertetjük meg őket, hogy halálukig külön tudják választani az ocsút a búzától!

1974-ben kezdtem el magyar táncházba járni. A világ népi kultúrájában ez egy egyedülálló, páros tánc, amit egy fiú és egy lány egymással művelt, szigorú etikett szerint. Olyan bonyolult, összetett ez a formáció, hogy mire összeszoknak, már össze is házasodnak a párok. Tehát van értelme!

A megismeréstől az összeszokáson át a kitartó házasságig. Akkor robbant be a diszkóőrület. Érdekes, ami roncsolja az egészséges társadalmi tudatot, az örökséget, azt az elvtársak nagy kegyesen ráengedték a fiatalokra, hogy lehessen kulturális sokszínűségünk. Hiába jött be az az „átkos Nyugatról”! Akkor természetesen a legjobb helyeken, így a budai Várban, a Dísz téren voltak diszkók.

Ez arról szólt, hogy boldog-boldogtalan őrjöngve rángatódzhatsz együtt, bizonyítottan halláskárosultságot okozó, a szívveréssel azonos őrjítő lökettel dübörgő zajra. Mert az oly idegen a zenétől, hogy nem lehet másnak nevezni. Akkor az volt a menő, hogy új figurákat találtak ki egymásnak. Bementünk páran, csak úgy brahiból, egészséges, kisportolt, jó kiállású fiatalok, táncház után, hogy most körbenézünk köztük.

Elkezdtünk egy mezőségi párost, amúgy arra a ritmusra. Megdöbbenve széthúzódtak, lesték szájtátva, majd megkérdezték, hogy honnan tanultuk ezt a figurát? Mondtuk nagy röhögve, hogy ez egy több ezer éves tánc, és magyar! Tehát a tiétek. Aztán otthagytuk őket továbbra is rángatózni.

Ez csak egy példa. De manapság eljött a világzene divatja. Az meg miért is rossz? Hát mert kever, hígít, elbizonytalanít. Mérgez! Mert, kérem, minek összekeverni az elektronikus free dzsesszt a moldvai csángó siratóval, ha nem azért, hogy utóbbit tönkrevágjuk? És azzal a propagandával, hogy a fiataloknak csak így lehet eladni. Már ez a szó, hogy eladni, is sánta!

A kultúrát, aki árulja, főleg a másét lopja és saját hasznára rongálja, az bűnöző. Nem a tisztességesen megkapott jogdíjak ellen prédikálok, hanem a kulturális vámpírok ellen, akik mézes mázba forgatva hosszú nyelvüket, egyszerűen áruba bocsátják saját feneketlen zsebük folyamatos teletömése okán azt, amiért soha nem dolgoztak meg.

És a máséból ellopott, elszerzett, megrontott anyagi javakból gyűjtenek tapsoló híveket. Na, ezeket a híveket, a szerencsétlen kulturálisan megrontott, önjelölt értelmiséginek kikiáltott, nyomorult alakokat egy kis pénzért, kis szereplésért kilóra meg lehet venni!

Elképedve látom, hogy olyan művészek, akiket becsültem valamikor, most állnak egykori halálos ellenségük zsíros bődönénél, kis üres láboscájukat a kezükben tartva, az egyre hosszabban kígyózó sorban. És nem veszik észre, hogy csak brandnek kellene! Hivatkozási alapnak. Ezek is csak példák. Egyelőre név nélkül, hogy ne bántsak meg hímes lelkeket, akik a kis láboscáért eladták nemcsak a saját lelküket, hanem a hazámat is.

A legnagyobb baj egyébként azzal van, hogy kiket kell manapság nagyoknak nevezni. Volt pár éve egy kiállítás Kodály, Bartók, Dohnányi tárgyaiból. A teremben volt egy paraván, borzalmas barna,

retró narancssárga, óriás „motívummal” lerekeszelve. Azon kis lőrészzerű tapétaajtócska. Elöl a Bartók-levelekből pár darab, jó része gondosan fiókokba eldugva, középen Kodály és Kodályné porcelánkészlete, ezüst étkészlete, drága holmik álló vitrinekben. (Kodályt erről ismerjük? Ez volt a legfontosabb? A másik kettő papírtányérból evett?)

Átmentem a kicsi ajtón, hát láss csudát, a zseniális Dohnányi Ernő híres íves zongorája és tárgyai kucorogtak, árválkodtak egyedül. Kérdeztem, erre az ordenáré paravánra miért van szükség?

A válasz megdöbbenő volt: Mert el kellett választani a nagyoktól! De hát, bődültem el, a fasorban sem lennének ezek a nagyok a szintén zseni Dohnányi Ernő nélkül! Hiszen mindent megtett, tartotta a hátát, elvitte a politikai „balhét”, minden tekintetben segítette őket, mint felsőházi tag. Bartók a legnagyobb bizalommal és tisztelettel volt iránta, mert tudta és ki is fejezte, hogy a zseni Dohnányi (milyen gazdagok is vagyunk, három ilyen zeneszerző egyszerre!) mekkora segítség neki!

Hányszor vezényelte Dohnányi és hányszor játszotta Bartók a „konkurenciát”! Azaz egymást. Kodály Zoltán műveit még Amerikában is játszotta Bartók Béla, amíg tudta. Kodály meg akkor remek kritikákat írt. Kiálltak egymásért. A bartóki különböző nemzeti forrásokra alapított tiszta forrás sokkal mélyebb és több, mint amit ma „sokszínűségként” harsogva hazudnak. Az, kérem, tisztelettudó és alapos.

Mert nehogy azt higgyük, hogy egy valamirevaló anya a tejjel egy kis ebolát is bead a gyerekének, hogy meglegyen az eldeformált sokszínűsége! A gyerekeink immunrendszerét meg kell védeni, támogatni, amikor még kicsik. Ezt a munkát valóban igen határozottan, de finoman kell elvégezni a fiataloknál. Nehogy átessünk a ló túloldalára.

A pántlikás, csikós, gulyás, operett-cigányzene az igazi népművészet helyett ugyanolyan káros, mint a tuc-tuc. Holott az eredeti, cigányok által régről idehozott zene, tánc az gyönyörű. Én Balogh Béla táncos-koreográfus cigány barátomtól tanultam ezeket.

Nyugatról is csak a jót, a színvonalasat kell beengedni. Majmolásnak itt már helye nincs. Nem lehet az a válasz a kulturális celebek kidobásakor, hogy jaj, de akkor ki lesz helyette? Jaj, nem marad akkor senkink, jaj, hol a láboscám!

Nézzünk körbe: elég gazdagok maradtunk. Tudják, hogy egy éjszaka készült el az Allegro barbaro? Mert egy Franciaországban élő zenekritikus írásban barbározta le Bartók zenéjén keresztül az egész magyar kultúrát? Na, ha nektek a magyar és a világ népzeneje barbár, akkor ezt hallgassátok: a barbár Bartókot! Hát ki is húzhatnánk magunkat ezért.

El kell tehát végezni a feltárást, a munkát, meg kell találni a szándékosan és gonoszul eltemetett gyöngyöket, ahogy Botond Bálint figyelmeztetett, mert mi már rég nem számítunk, csak a gyerekeink. Farkasházy Tivadar megjegyzésétől a hideg rázott ki, amikor azt mondta egyszer a Heti Hetesben: „A szőlőt időben kell megmetszeni. A virágzás után!” Mert ez egy program. Egy régen ismerős program. Nem volt humoros! Ahogy Csáki Judit sem nemrégiben Kálmán Olgánál: „A kultúrát nem adjuk!” Kik, kinek?

Én, aki a bőrömön tapasztalom nap mint nap Szakács Árpád és Botond Bálint tömören megfogalmazott betegséglátéleteit, mélyen egyetértek velük! És köszönöm, hogy végre felvállalták az igazság kimondását. Tudom, ez a legnehezebb kötelességünk. Becsüljük meg őket. Vigyázzunk rájuk, tiszteljük ezért őket. Ne engedjük el, amikor sivalkodni fog az úgynevezett „többség”.

A jó orvos nem Algopyrint ír fel a magas láztól szenvedő betegnek, hanem végiggondolja az okokat, majd gyorsan kórházba küldi az agyhártyagyulladás-gyanús beteget. Először nevezzük nevén a bajt, akkor majd lehet kezelni a kórt. Miért nem mondhatom ki már végre, hogy a király meztelen, ha állandóan, évtizedek óta csak a nemi szervét mutogatja nekem művészet fedőnév alatt?!

Ezek a kulturális agresszorok 200 kilométerrel arrább a teljesítményükkel a fasorban sincsenek. Csak itt pojjáskodnak a mi pénzünkön, amit mondjuk hatékony, ámbar „keserű gyógyszerre” is költhetnénk. Talán végre meggyógyulnánk.

Virághalmy Ágnes (A szerző diplomás belsőépítész, iparművész)